

Dàn ý Viếng lăng Bác là bài ca ân tình cảm động của Viễn Phương

[Văn mẫu 9] Lập dàn ý chi tiết đề văn phân tích làm sáng tỏ nhận định: Viếng lăng Bác là bài ca ân tình cảm động, đẹp đẽ của Viễn Phương và đồng bào miền Nam với Bác.

Dàn ý chi tiết phân tích Viếng lăng Bác là bài ca ân tình cảm động

I. Mở bài

- Giới thiệu tác giả Viễn Phương và bài thơ *Viếng lăng Bác*
- Dẫn dắt vấn đề cần nghị luận, trích dẫn nhận định từ đề bài.

II. Thân bài

Cảm hứng chủ đạo bao trùm toàn bài thơ chính là niềm xúc động thiêng liêng, lòng biết ơn pha lẫn nỗi xót xa khi tác giả từ miền Nam ra viếng lăng Bác

+ Cảm hứng ấy chi phối giọng điệu bài thơ: đó là giọng thành kính, trang nghiêm phù hợp với không khí thiêng liêng khi ở lăng. Cùng với giọng suy tư, trầm lắng là nỗi đau xen với niềm tự hào.

1. Khổ thơ đầu: Cảm xúc của người con miền Nam lần đầu ra viếng lăng Bác

- Chỉ gói gọn trong một thông báo ngắn ngủi nhưng xúc động đã diễn tả được tâm trạng của người con từ chiến trường miền Nam ra thăm lăng Bác:

“Con ở miền Nam ra thăm lăng Bác”

- Hình ảnh hàng tre là hình ảnh đầu tiên gây nhiều ấn tượng với tác giả: đây là hình ảnh thân thương, gần gũi với hình ảnh người làng quê đất nước Việt Nam.

+ Cây tre trở thành biểu tượng cho sức sống bền bỉ, kiên trung và thẳng thắn của dân tộc

Ôi hàng tre xanh xanh Việt Nam

Bão táp mưa sa đứng thẳng hàng

+ Cây tre là minh chứng sinh động hùng hồn cho phẩm cách của con người Việt Nam

2. Hai khổ thơ tiếp theo: Cảm xúc của tác giả khi hòa cùng dòng người vào viếng lăng

- Cặp hình ảnh sóng đôi: một hình ảnh ẩn dụ và một hình ảnh thực

Dàn ý Viếng lăng Bác là bài ca ân tình cảm động của Viễn Phương

Ngày ngày mặt trời đi qua trên lăng

Thấy một mặt trời trong lăng rất đỏ

- Hình ảnh thực chỉ mặt trời trong tự nhiên, rực rỡ vĩnh hằng ngày ngày vẫn đi qua trên lăng

+ Hình ảnh ẩn dụ: Mặt trời - Bác, nguồn sáng vĩnh hằng soi đường chỉ lối cho dân tộc

+ Màu sắc “rất đỏ” làm cho câu thơ có hình ảnh đẹp, ấn tượng sâu xa, nói lên tư tưởng cách mạng và lòng yêu nước nồng nàn của Bác.

- Hình ảnh “dòng người đi trong thương nhớ” gợi lên sự bồi hồi, xúc động trong lòng nỗi tiếc niền thương kính cần, trong lòng nặng trĩu nỗi nhớ nhưng

+ Bảy mươi chín mùa xuân chỉ sự tận hiến của Người dành cho sự nghiệp cách mạng để làm nên mùa xuân tự do, độc lập cho đất nước, con người

- Niềm biết ơn thành kính đã chuyển sang niềm xúc động nghẹn ngào khi tác giả nhìn thấy Bác:

Bác nằm trong giấc ngủ bình yên

Giữa một vầng trăng sáng dịu hiền

+ Ánh sáng dịu nhẹ trong lăng gợi lên sự liên tưởng thú vị: ánh trăng (hình ảnh ẩn dụ)

- Những vầng trăng của Bác tràn đầy ánh trăng, trăng với Bác từng vào thơ, trong nhà lao, trên chiến khu, giờ đây lại xuất hiện soi sáng giấc ngủ cho người

+ Hình ảnh vầng trăng “dịu hiền” gợi lên tâm hồn cao đẹp, nhân cách thanh cao của Người

- Tâm trạng xúc động của tác giả được thể hiện bằng hình ảnh ẩn dụ sâu xa “Vẫn biết trời xanh là mãi mãi”

+ Bác dù đã ra đi nhưng hóa thân vào thiên nhiên đất trời của dân tộc, sống mãi với sự nghiệp giải phóng dân tộc

+ Nỗi đau quặn thắt trong tâm tưởng được cụ thể hóa “Mà sao nghe nhói ở trong tim!”

3. Khổ thơ cuối: Niềm xúc động, quyến luyến khi phải rời lăng Bác

- Tâm trạng lưu luyến của nhà thơ muốn ở bên lăng của Người mãi

Dàn ý **Viếng lăng Bác** là bài ca ân tình cảm động của Viễn Phương

- + Tác giả biết tới lúc phải trở về nên trong lòng dâng trào cảm xúc bịn rịn, nghẹn ngào
- + Nhà thơ mong muốn hóa thân vào cảnh vật bên lăng Bác: muốn làm con chim, muốn làm cây tre, đóa hoa
- + Điệp từ “muốn làm” diễn tả trực tiếp và gián tiếp tâm trạng và dòng tâm sự tự nguyện của tác giả
- + Hình ảnh cây tre mang ý nghĩa khẳng định phẩm chất kiên trung, vững chãi của con người Việt Nam

III. Kết bài

- Bài thơ chính là tâm trạng xúc động, tràn đầy sự biết ơn, lòng thành kính của nhà thơ khi viếng lăng Bác
- Bài thơ có nhịp điệu phù hợp với nội dung tình cảm, vừa tha thiết, sâu lắng, vừa tự hào, xót xa, thể hiện chân thực cảm xúc khi vào lăng viếng Bác.

Bài văn mẫu tham khảo

Chủ tịch Hồ Chí Minh là đề tài ngợi ca của biết bao thi nhân trong và ngoài nước. Có thể kể đến Tố Hữu, Xuân Diệu, Chế Lan Viên,... Và trong số rất nhiều những tên tuổi nổi tiếng, Viễn Phương vẫn giành được một vị trí riêng cho mình với bài thơ “**Viếng lăng Bác**”. Bài thơ là bài ca ân tình cảm động, đẹp đẽ của nhà thơ Viễn Phương và đồng bào miền Nam đối với Bác Hồ vô cùng kính yêu.

Bài thơ ra đời năm 1976 – một năm sau ngày đất nước thống nhất. Được ra miền Bắc thăm Bác Hồ là niềm mong mỏi của biết bao người con miền Nam. Viễn Phương may mắn là thế hệ đồng bào miền Nam đầu tiên được ra viếng lăng Bác. Nhà thơ đón nhận niềm may mắn ấy bằng một tâm trạng xúc động vô bờ:

Con ở miền Nam ra thăm lăng

Bác Đã thấy trong sương hàng tre bát ngát

Ôi! Hàng tre xanh xanh Việt Nam

Bão táp mưa sa đứng thẳng hàng.

Nhà thơ xưng "con" gọi "Bác", cách xưng hô ấy vừa yêu thương, thân thiết lại vừa thể hiện được tấm lòng kính yêu của tác giả hướng về Bác Hồ. Viễn Phương đến với lăng

Dàn ý Viếng lăng Bác là bài ca ân tình cảm động của Viễn Phương

Bác vào buổi sớm mai khi sương còn giăng mờ những hàng tre quanh lăng. Có phải nhà thơ đã đợi chờ, mong mỗi giây phút này từ lâu lắm... Không nén nổi mong chờ, thi nhân đã đến lăng Người từ rất sớm. Từ xa, nhà thơ hướng về lăng Bác đã thấy hình ảnh hàng tre ngà gần gũi, thân quen: "Đã thấy trong sương hàng tre bát ngát". Không nén được xúc động, Viễn Phương như thốt lên:

"Ôi hàng tre xanh xanh Việt Nam

Bão táp mưa sa vẫn thẳng hàng".

Hình ảnh hàng tre có người Việt Nam nào không thấy gắn bó. Tre bao quanh làng cho bóng mát. Tre làm rá, rổ, giần sàng... Tre làm chông, làm gậy dựng đánh giặc thù giữ nước. Và tre còn là biểu tượng cho bao đức tính tốt đẹp của người dân Việt Nam chịu thương, chịu khó, cần cù, chăm chỉ... Và hơn hết, qua bao gian khó, hiểm nguy tre vẫn kiên trì bám đất, bám làng sống hiên ngang như dân tộc Việt Nam vững vàng đi qua những sóng gió của thời đại. Trong câu thơ "Bão táp mưa sa vẫn thẳng hàng", nhà thơ đã vận dụng thành công thành ngữ "bão táp mưa sa" để thể hiện những khó khăn, vất vả mà cây tre phải đương đầu cũng như những vất vả, truân chuyên mà bao thế hệ người Việt đã chiến đấu để chiến thắng. Đến với lăng Bác, bắt gặp hình ảnh hàng tre xanh xanh thăm tươi, nhà thơ dâng trào những cảm xúc yêu thương, tự hào về nhân dân, về Tổ quốc thân yêu của mình.

Qua những hàng tre, nhà thơ bồi hồi tiến về lăng Bác. Khung cảnh gần lăng càng khiến Viễn Phương xúc động hơn nữa:

Ngày ngày mặt trời đi qua trên lăng

Thấy một mặt trời trong lăng rất đỏ.

Ngày ngày dòng người đi trong thương nhớ

Kết tràng hoa dâng bảy mươi chín mùa xuân...

Mặt trời trong câu "Ngày ngày mặt trời đi qua trên lăng" là hình ảnh nhân hoá. Từ sự nhân hoá này để tạo ra liên hệ với mặt trời trong câu sau: mặt trời trong lăng. Mặt trời trong lăng là hình ảnh ẩn dụ, tượng trưng cho Bác Hồ. Viết như vậy, nhà thơ muốn khẳng định: nếu mặt trời mang lại ánh sáng cho trái đất thì Bác Hồ mang lại ánh sáng cho dân tộc Việt Nam và rồi Bác cũng sẽ bất tử như vàng thái dương rực sáng. Không chỉ vậy, "mặt trời" của thiên nhiên đi qua lăng còn phải nghiêng mình trước "mặt trời" của dân tộc: "Thấy một mặt trời trong lăng rất đỏ". Hình ảnh dòng người xếp hàng vào lăng viếng Bác được ví với tràng hoa cũng là một liên tưởng độc đáo vừa mang tính tả thực vừa mang ý nghĩa biểu tượng đoàn người đi từ bên lăng lên trước lăng, vào trong lăng rồi lại đi ra bên lăng giống như một tràng hoa. Bảy mươi chín mùa xuân, bảy mươi chín năm

Dàn ý Viếng lăng Bác là bài ca ân tình cảm động của Viễn Phương

của cuộc đời Bác dành trọn cho dân tộc, vì cuộc sống âm no, hạnh phúc của nhân dân. Tràng hoa viếng Người được kết bằng những tâm lòng thành kính, nhớ thương của triệu triệu người con hướng về vị cha già dân tộc. Điệp từ “ngày ngày” tạo ấn tượng về thời gian vĩnh viễn, vô tận, mặt trời kia là vĩnh viễn, tình cảm nhớ thương của nhân dân đối với Bác cũng là vĩnh viễn. Lòng tiếc thương khôn nguôi đối với Bác tiếp tục được khắc sâu trong khổ thơ tiếp theo:

Bác nằm trong giấc ngủ bình yên

Giữa một vầng trăng sáng dịu hiền

Vẫn biết trời xanh là mãi mãi

Mà sao nghe nhói ở trong tim!

Không gian trong lăng được cảm nhận là không gian của giấc ngủ, nơi Bác nằm được cảm nhận là vầng trăng toả sáng dịu hiền. “Nằm trong giấc ngủ” cũng là cách nói nhằm giảm cảm giác mất mát, gợi về ung dung, tự tại của Bác. Vầng sáng như vầng trăng bao quanh hình hài Người một không gian yên bình tuyệt đối. Tuy nhiên, mặc dù vẫn biết trong tình cảm mọi người, Bác sẽ sống mãi cùng thời gian, vĩnh viễn như trời xanh, nhưng không thể không đau lòng trước một sự thật: Người đã vĩnh viễn ra đi.

Khổ thơ cuối cùng là những lời ước nguyện nghẹn ngào:

Mai về miền Nam thương trào nước mắt

Muốn làm con chim hót quanh lăng Bác

Muốn làm đoá hoa toả hương đâu đây

Muốn làm cây tre trung hiếu chốn này.

Điệp ngữ “Muốn làm” diễn tả trạng thái xúc động mãnh liệt đang dâng lên trong lòng người con sắp trở về miền Nam, từ biệt nơi có người cha già yên nghỉ. Lời thơ giản dị mà giàu sức truyền cảm. Muốn gắn bó với lăng Bác, dường như tác giả còn muốn thể hiện tình cảm của cả miền Nam với Bác Hồ, với miền Bắc ruột thịt. Bài thơ mở đầu bằng hình ảnh hàng tre xanh và khép lại cũng bằng hình ảnh cây tre như sự khẳng định về lòng trung kiên, son sắt, bộc lộ tâm nguyện hướng về Bác Hồ, như một lời hứa về tinh thần bền bỉ gìn giữ nước non thống nhất.

Trong bài thơ “**Viếng lăng Bác**”, Viễn Phương đã sử dụng thành công nhiều biện pháp nghệ thuật đặc biệt là thủ pháp ẩn dụ, nhân hoá... Điều đó đã tạo nên nét độc đáo cho bài thơ.

Dàn ý Viếng lăng Bác là bài ca ân tình cảm động của Viễn Phương

Trong nhiều bài thơ rất hay viết về Bác Hồ, "*Viếng lăng Bác*" của Viễn Phương đã tự dành cho mình một vị trí rất riêng bởi sự kết hợp nhuần nhị giữa tình cảm chân thành sâu lắng và những thủ pháp nghệ thuật sáng tạo, độc đáo.

» Có thể bạn muốn tham khảo thêm: [Cảm nhận về bài thơ Viếng lăng Bác \(Viễn Phương\)](#)

Trên đây là chi tiết hướng dẫn lập dàn ý cho đề bài văn phân tích nhận định: *Viếng lăng Bác là bài ca ân tình cảm động của Viễn Phương*. Truy cập kho tài liệu [Văn mẫu lớp 9](#) để cập nhật thêm nhiều bài văn mẫu hay giúp rèn luyện kỹ năng làm văn, chuẩn bị tốt cho các bài thi và kiểm tra môn Văn. Chúc các bạn học tốt !